Príloha č. 5. Metodika výpočtu flat rate

Metóda stanovenia režijných nákladov formou paušálnej metódy "FLAT RATE"

Za účelom správneho stanovenia režijných nákladov je potrebné zo strany žiadateľa vypracovať zoznam všetkých typov režijných nákladov, ktoré môžu vzniknúť v rámci predloženého návrhu projektu. Neoprávnené výdavky by mali byť z tohto zoznamu automaticky vylúčené.

Príklad:
Projekt A zamestnáva 100 zamestnancov, z ktorých 20 pracuje na trvalý pracovný pomer. Žiadateľ má v úmysle relevantné režijné náklady zahrnúť do oprávnených nákladov projektu a využiť na ich stanovenie paušálnu metódu "flat rate". Stanovené **priame náklady** projektu očistené o priame náklady subdodávok a nákladov tretích osôb nevyužívané prijímateľom potom budú takéto:

Mzdy:	€ 360 000
Poplatky:	€ 2 000
Hmotný majetok:	€ 3 000
Služobné cesty a cestovné náhrady:	€ 10 000
Spolu:	€ 375 000

Režijné náklady budú pomocou metódy flat rate obmedzené vo výške 20% z € 375 000, t.j. € 75 000.

V rámci projektu A boli identifikované nasledovné:

Typ nákladu	oprávnenosť v rámci projektu	režijný náklad	zahrnúť do kalkulácie	náklady na 1 rok	zdôvodnenie
prenájom	áno	áno	áno	€ 15 000	oprávnené náklady - pri ich stanovení vychádzame z metódy flat rate
elektrická energia	áno	áno	áno	€ 3 000	oprávnené náklady - pri ich stanovení vychádzame z metódy flat rate
daň z nehnuteľnosti	áno	áno	áno	€ 1 000	oprávnené náklady - pri ich stanovení vychádzame z metódy flat rate
zamestnanci pracujúci nepriamo na projekte	áno	áno	áno	€ 80 000	oprávnené náklady - pri ich stanovení vychádzame z metódy flat rate
spotrebný materiál	áno	nie	nie	€ 1 000	priamy skutočne vynaložený náklad
pokuty a penále	nie	-	nie	-	neoprávnený náklad
poplatky z omeškania	nie	-	nie	-	neoprávnený náklad

V zmysle vyššie uvedenej tabuľky by sme v rámci projektu A mali spotrebný materiál zaradiť medzi priame náklady. T. j. výška úplných priamych nákladov očistených o priame oprávnené výdavky na subdodávky a náklady tretích strán nevyužívané prijímateľom predstavujú spolu € 376 000.

Pri kalkulácii **nepriamych nákladov** môžeme uplatniť jednu z nasledovných metód v závislosti od toho, ktorá z nich lepšie odráža typ nepriameho nákladu:

1. pomer počtu osôb pracujúcich na projekte/počet osôb pracujúcich v celej organizácii či jednotke,
2. pomer počtu odpracovaných hodín na projekte/celkový počet odpracovaných hodín v organizácii či jednotke,
3. pomer celkovej plochy užívanej zamestnancami projektu/pomer celkovej úžitkovej plochy organizácie či jednotky.[1]

Žiadateľ na stanovenie kalkulácie nepriamych nákladov je povinný použiť jednu z vyššie uvedených metód. Pre rôzne druhy nepriamych nákladov je možné použiť inú metódu ich stanovenia a je na žiadateľovi, aby použil metódu, ktorá zabezpečí spravodlivé rozdelenie daných nepriamych nákladov. Napr. - v prípade kalkulácie rozdelenia nákladov prenájmu je vhodné použiť tretiu z vyššie uvedených metód,

- rozsiahlejšie náklady ako napr. náklady na vykurovanie, osvetlenie a pod. je potrebné kalkulovať na základe reálnych faktúr a prepočítať na základe aktuálnej plochy využívanej na projekt,
- administratívne náklady na zamestnancov sú založené na počte odpracovaných hodín zamestnancov podieľajúcich sa na projekte,
- pri výpočte oprávnených nákladov na internet môžeme použiť prvú alebo druhú metódu kalkulácie.

Je nemožné použiť tú istú metódu kalkulácie na všetky typy nepriameho nákladu. Metóda výpočtu závisí vo väčšine prípadov na type organizácie. Preto pri výbere vhodnej metódy by sme mali vychádzať z toho, že výška nepriamych nákladov v projekte má byť rozdelená spravodlivo.

Pri stanovení metódy rozdelenia nepriamych nákladov by mala byť ich základňa stanovená adekvátne. Pod pojmom základňa sa rozumie účtovný doklad (faktúru) za elektrickú energiu alebo prenájom, výplatnú pásku zamestnanca a pod. Nie je možné zvoliť takú základňu, ktorá navýši rozdelenie nepriamych nákladov. Napr. v prípade kalkulácie nákladov na telefón, základňou môžu byť iba náklady na hovory z telefónnych prístrojov určených na účely projektu, nie náklady na hovory z telefónnych prístrojov celej organizácie (jednotky).
Pri použití tejto metódy kalkulácie získame vždy číslo vyjadrujúce finančnú čiastku. Pri sumarizácii celkových nepriamych nákladov môžeme dospieť až ku kalkulácii paušálnej metódy flat rate.

Príklad metódy kalkulácie založenej na úžitkovej ploche

Žiadateľ implementuje projekt A v kancelárskych priestorov, v ktorých sa realizujú aj iné aktivity nesúvisiace s projektom. Na projekt A je využívaných 2 500 m^2 z celkovej plochy budovy predstavujúcej 5 000 m^2.
Kalkulácia nepriamych režijných nákladov ako napr. energia, vykurovanie, prenájom môže byť rozvrhnutá pomocou úžitkovej plochy využívanej na projekt.

Percento využívanej plochy na projekt by mala byť kalkulovaná nasledovným vzorcom:

úžitková plocha využívaná na projekt/celkovej ploche kancelárie/objektu * 100 = % úžitkovej plochy

2.500/5.000 *100 = 50%

Spoločné priestory (ako chodby, toalety, kuchynky, spoločné administratívne priestory a pod.) by nemali byť zahrnuté do celkovej úžitkovej plochy budovy/kancelárskych priestorov.

[1] IPA Adriatic Programme Management and Control Manual, p. 50

Z vyššie uvedeného vyplýva, že projekt A využívajúci túto úžitkovú plochu celý rok by si mohol uplatniť 50% nákladov na vykurovanie, energiu a pod. ako nepriame náklady projektu.

Príklad metódy kalkulácie založenej na časovom využívaní priestoru/plochy na určité časové obdobie

V prípade, ak projekt nebeží po celé obdobie jedného roka, ale napr. iba počas 40 týždňov z kalendárneho roka, počas ktorých sa kancelárske priestory využívajú, vyššie uvedená metóda výpočtu by mala byť kombinovaná aj s % času, počas ktorého sú kancelárske priestory v budove využívané na účely projektu.

obdobie resp. čas využitia priestoru/celkové obdobie, počas ktorého je priestor využiteľný * 100 = % čas využitia priestoru 40/50 * 100 = 80%

Na projekt sa teda využíva 50% celkovej úžitkovej plochy počas 80% z celkovej časovej dostupnosti priestorov. Konečná metóda výpočtu bude nasledovná:

% využívania priestoru * % časového využitia priestoru = percento rozdelenia 50% x 80% = 40%

Z vyššie uvedeného výpočtu vyplýva, že v rámci projektu je prijímateľ oprávnený požadovať 40% relevantných nepriamych nákladov (vykurovanie, energie atď.) za predmetné obdobie, počas ktorého sa projekt realizuje.

V rámci niektorých projektov sa nevyužíva kancelársky priestor výlučne na účely projektu. Prijímateľ ho môže na účely projektu využívať iba na niekoľko hodín týždenne a zvyšný čas je kancelársky priestor využívaný na iné činnosti nesúvisiace s projektom. Metóda výpočtu je v tomto prípade rovnaká ako pri metóde kalkulácie založenej na využívaní priestoru/plochy na určité časové obdobie, ale je potrebné ju upraviť z časovej jednotky v týždňoch na počet hodín.

Podobne je potrebné postupovať, ak sú kancelárske priestory využívané na účely projektu viacerými nájomcami. V takomto prípade je potrebné kalkuláciu upraviť tak, aby bol z projektového grantu hradený iba ten podiel skutočne vynaložených nákladov, ktoré spadajú na projekt.

Výsledok:

Ak vychádzame zo 40% využívanej plochy na účely projektu, a že považujeme za oprávnené 40% nákladov na ostatné priestory, potom nám z vyššie uvedeného vyplýva:

Prenájom	40 % z € 15 000 = € 6 000
Elektrická energia	40 % z € 3 000 = € 1 200
Daň z nehnuteľnosti	40 % z € 1 000 = € 400

Ostatné režijné náklady

Vyššie uvedenú metódu (40% úžitkovej plochy) nemôžeme uplatniť na mzdové náklady zamestnancov nepriamo podieľajúcich sa na projekte, keďže títo nie sú závislí na využívanej ploche. Pre tento typ nákladu je vhodnejšie použiť metódu založenú na počte zamestnancov, napr.:

Počet zamestnancov v celej organizácii je 100.
Počet zamestnancov pracujúcich výhradne na projekte je 20.
T.j. výhradne na projekte pracuje 20% všetkých zamestnancov.
Z toho následne vyplýva, že prijímateľ je oprávnený požadovať 20% celkových nákladov na zamestnancov nepriamo zapojených do projektu (personálne oddelenie, vrcholový manažment), t.j. 20 % z € 80 000 = € 16 000

Sumár doterajších kalkulácii nepriamych nákladov:

Prenájom	€ 6 000
Elektrická energia	€ 1 200
Daň z nehnuteľnosti	€ 400
Zamestnanci nepriamo pracujúci na projekte	€ 16 000
Spolu	€ 23 600

Upravená výška celkových priamych nákladov projektu bez priamych nákladov subdodávok a nákladov tretích osôb nevyužívaných na účely prijímateľa a projekt sa rovná	€	376 000
Celková výška kalkulovaných režijných nákladov sa rovná	€	23 600

€ 23 600 z € 376 000 predstavuje 6,27 %.

Výška nepriamych nákladov, ktoré sme vypočítali metódou „flat rate“ a ktorú môže žiadateľ pri výpočte režijných nákladov v príklade použiť predstavuje 6,27%.

Ak sa na stanovenie výšky režijných nákladov použije flat rate metóda, vyššie použité výpočty je možné použiť len na predbežné určenie nepriamych nákladov. Ak výška nepriamych nákladov bola stanovená, dodatočne sa nevyžaduje žiaden ďalší audit alebo kontrola na priebežné stanovenie nepriamych nákladov počas implementácie projektu.

Zvolená metóda/y kalkulácie musia byť vysvetlené vo vyhlásení, ktoré tvorí prílohu projektového návrhu. V prípade, že je flat rate metóda raz stanovená, nie sú požadované žiadne ďalšie výpočty/dôkazy, aby mohla byť použitá. V rámci projektu sú uvádzané všetky relevantné priame náklady bežným spôsobom a stanovené % uplatňovaných nákladov sa viaže na priame náklady zahrnuté do každej žiadosti počas celej doby trvania projektu.

Žiadateľ má možnosť vypočítať výšku rozdelenia nepriamych nákladov prostredníctvo formulára žiadosti o poskytnutie projektového grantu, ktorá bude kalkuláciu nákladov v % prepočítavať automaticky. Stanovenie výšky % kalkulácie by malo byť realizované ešte pred podpisom projektovej zmluvy.

Metóda kalkulácie nepriamych nákladov, paušálna sadza flat rate a ich maximálna výška by mala byť ustanovená v projektovej zmluve.

V prípade stanovenia flat rate metódy za účelom kalkulácie nepriamych nákladov je žiadateľ povinný k návrhu projektu predložiť nasledovné dokumenty:
- vyjadrenie ku kalkulácii a spôsobu stanovenia priamych nákladov, zoznam položiek, ktoré boli zahrnuté do kalkulácie priamych nákladov a môžu ovplyvniť výšku režijných nákladov ako dôkaz, že paušálna metóda flat rate nepresiahne 20% ich celkovej výšky.

V prípade overenia na mieste musí prijímateľ predložiť oprávnenej osobe podľa ustanovení Všeobecných zmluvných podmienok Projektovej zmluvy všetky relevantné účtovné doklady, na základe ktorých bola flat rate metóda stanovená.

Uplatnenie flat rate metódy nesmie viesť k zámernému zvýšenie priamych ani nepriamych nákladov, výška priamych a nepriamych nákladov by preto mala byť posúdená už v priebehu výberového procesu projektu.